

Frivillige hjælper fynboer med at dø hjemme

På Fyn har en frivillig forening hjulpet 100 dødeligt syge med at blive i eget hjem. Videnscenter for Rehabilitering og Palliation siger, at det er "et faktum," at der er brug for frivillige

AF RIKKE GUSTAVSEN
gustavsens@k.dk

Tre måneder efter, at Lilli Svendsen lærte en ung mor til to små børn at kende, sad hun ved hendes side på hospitalet og hørte døden komme. Den unge mors kræftsygdom havde udviklet sig, der var kommet flere knuder til, sagde lægerne. Selvom lægerne ikke direkte tog håbet væk, var Lilli Svendsen ikke i tvivl om, at deres ord betød, at to børn snart ville miste deres mor.

Efter hospitalsbesøget kørte de to kvinder ned til byen, købte en is, satte sig på en bænk og så på trafikken, der passerede forbi. Lilli Svendsen fik ikke mere tid sammen med den unge mor. Den dag på bænken blev den sidste.

Lilli Svendsen er pensioneret sygehjælper og frivillig i Frivilligt Palliativt Netværk på Fyn. En forening, der tilbyder at besøge og hjælpe dødeligt syge, der ønsker at være i deres eget hjem den sidste tid. Foreningen samarbejder med Palliativt Team Fyn på Odense Universitets Hospital, som informerer deres patienter om det frivillige tilbud, der begyndte i februar 2014 og har 35 frivillige tilknyttet. Det seneste år har de frivillige besøgt godt 100 dødeligt syge fynboer med i alt 600 hjemmebesøg.

Lilli Svendsen hjalp den unge mor med at komme til behandling og lægebesøg, og hun talte med hende om livet, der er, og om døden, der var på vej.

Kræftens Bekæmpelse og Videnscenter for Rehabilitering og Palliation sagde i gårstdagens Kristeligt Dagblad, at den palliative støtte

▲ Siden foråret 2014 har en frivillig forening været på hjemmebesøg hos 100 dødeligt syge fynboer. Foreningen håber, at indsatsen vil inspirere resten af landet, så flere får mulighed for at dø hjemme. – Foto: Mikkel Østergaard/Scanpix.

til syge, der ønsker at dø i eget hjem, ikke er god nok.

Inge Hansen, kordinator for Frivilligt Palliativt Netværk, oplever, at den frivillige indsats kan forhindre indlæggelser blandt de dødeligt syge og dermed skabe mere ro i den sidste tid, men at det offentlige kan støtte indsatsen bedre end i dag, hvor regionen udelukkende stiller en under-skudsgaranti:

"Frivillige drives af lyst, og jeg tror, at det gør en forskel, at der kommer en, som ikke får penge for at være der, som har tid til at spille kort, tage på indkøb og tale om de svære ting. Jeg tror ikke på samme måde, at det ville kunne varetages af hjemmehjælpere, som har travlt. Vi kommer med omsorgen, og selvfølgelig kan de fagprofessionelle også yde omsorg, men der er sjældent rammer

ne til det," siger Inge Hansen.

"Hvis en døendes ægtefælle er kørt helt ned af at passe og pleje, kan vi for eksempel aflaste om natten i hjemmet, mens de fagprofessionelle vil komme på aflastning på et sygehus eller et plejecenter. Men den frivillige indsats bør selvfølgelig støttes regionalt," tilføjer hun.

Det er hårdt, hver gang der

er en, der dør, siger Lilli Svendsen:

"Det er tragisk, men man kan ikke gøre til eller fra med sygdom, man kan bare være der. Jeg har altid været glad for at gøre noget for andre. Men bagefter er jeg nødt til at komme videre, ellers kan jeg ikke hjælpe flere," siger hun.

Palliativt Frivilligt Netværk giver ikke medicin eller personlig pleje, men sørger primært for aflastning og en

hånd at holde i. Men til forskel fra vågekonerne, der ofte er til stede de sidste timer af et liv, kan et frivilligt palliativt forløb strække sig over flere måneder.

Inge Hansen håber, at den frivillige forening kan inspirere lignende initiativer i resten af landet, så flere får støtte til at dø i eget hjem:

"Jeg håber, at vores projekt kan blive et foregangsbillede for kommuner og regioner, så

Frivillige drives af lyst, og jeg tror, at det gør en forskel, at der kommer en, som ikke får penge for at være der, som har tid til at spille kort, tage på indkøb og tale om de svære ting.

INGE HANSEN, KORDINATOR FOR FRIVILLIGT PALLIATIVT NETVÆRK

døende, der vil dø hjemme, får et bedre tilbud, for der skal mere fokus på og arbejdes mere for, at man kan dø hjemme, så man ikke primært fokuserer på at bygge nye hospicer," siger hun.

Helle Timm, Centerleder i Videnscenter for Rehabilitering og Palliation siger, at frivillige ofte er en forudsætning for at yde en god palliativ indsats, men at det er vigtigt, at der som med Frivilligt Palliativt Netværk er klare aftaler:

"Det er en glimrende idé. Der er også mange frivillige på hospice og plejehjem. De kan være en del af forudsætningen for, at det kan lade sig gøre at give et godt palliativt tilbud. Der er stadig flere opgaver og færre professionelle ressourcer, og det er et faktum, at der er brug for frivillige, men de skal naturligvis ikke erstatte den professionelle indsats. Det er to vidt forskellige tilbud."